

[Duborg.]

samfundsskabte Værdistigninger; det er at gaa for vidt og rammer helt ved Siden af. Det, som det drejer sig om, før denne Sag kan behandles rationelt, er at finde en Metode, der med tilstrækkelig Sikkerhed slaar fast, hvad der kan henregnes under dette Begreb. Hvorvidt den Metode, der er nedlagt i Loven af 1926, er den absolut rigtige, derom kan der selvfølgelig strides, men det er dog et Forsøg i den Retning. Jeg tror heller ikke, det er nogen ringe Maade at gøre det paa, for givet er det, at det, som er regulære Konjunktursvingninger, vedrører ikke og kan ikke vedrøre en saadan Særbeskatning. Det, at Jorden paa Grund af Konjunkturerne stiger 20 pCt. i Værdi, eller at ogsaa samtlige andre Værdier i Danmark paa Grund af Konjunkturerne stiger 20 pCt. i Værdi, kan ikke give nogen som helst Begrundelse for en Særbeskatning af denne Jordværdistigning, naar ikke andre Varer, der af samme Grund er støget i Værdi, beskattes. Vanskeligheden er, som sagt, denne at finde den virkelig samfundsskabte Værdistigning; for, hvis man kunde slaa et Princip fast her, vilde man lettere kunne blive enig om ogsaa at benytte det. ☞

Der er ogsaa her ved denne Behandling talt om Landbrugsjordens Værdistigning og den Ekstrabeskatning, den da kunde blive undergivet; og da dette Spørgsmaal er draget frem, mener jeg, det er af Interesse at gøre det høje Ting bekendt med, da aabenbart — efter de Udtalelser, der er faldet, at dømme — ikke alle er bekendt dermed, at der ikke i de sidste 60—70 Aar i det mindste kan paavises nogen Værdistigning, samfundsskabt Værdistigning af Landbrugsjorden; og vi kan ogsaa gaa videre og sige, at der overhovedet ikke kan paavises nogen Værdistigning udover den, der er skabt ved Kapital, der er nedlagt i denne Jord i dette Tidsrum. Jeg behøver kun her at anføre, at i 1860 var Grundværdien her i Landet af Landbrugsjorden paa det nærmeste 2 500 Kr. pr. Tønde Hartkorn, i 1913—14 var den 4 000 Kr. pr. Tønde Hartkorn, og i 1928—29 er den efter Salgsstatistikken ca. 5 000 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Nu ved jo imidlertid enhver, der kender lidt til Landets Økonomi, at i dette Tidsrum, fra 1860 op til vore Dage, er der ofret antagelig mere Kapital — i alle Tilfælde lige saamegen, men jeg siger antagelig noget mere — end hele denne Værdistigning paa Jordens Forbedring ved Vandafledning — tidt meget kostbare Arbejder —, Omreguleringer, Dræning, i det hele taget Jordens Forbedring paa de mangfoldigste Maader. I hele dette

Tidsrum er der jo sket enorme Svingninger — vi behøver kun at tænke paa Landbrugs-krisen i Slutningen af det 19de Aarhundrede, og vi kan med Hensyn til dette Aarhundrede tænke paa Krigstiden og dens Eftervirkninger —, men til Trods for, at denne Tid i økonomisk Henseende har været saa revolutionær, kan der ikke i Dag paavises nogen samfundsskabt Værdistigning paa den danske Landbrugsjord — denne jo dog væsentligste Del af Danmarks Jord — i dette bevægede Tidsrum. Jeg begyndte derfor ogsaa med at sige, at denne Diskussion er i høj Grad af teoretisk Natur, fordi det, som sagt, praktisk vil blive smaa Begreber, skattemæssig set sikkert ubetydelige Begreber, det drejer sig om.

Imidlertid er dette ikke en Skattereform, der i mine Øjne indeholder nogen som helst Revolution eller noget faretruende for det bestaaende Samfund. Naar man holder sig til de virkelig paaviselige Værdistigninger, der ikke skyldes indsat Kapital, altsaa Grundforbedringer, saa finder jeg ikke, det er noget Indgreb i nogens Rettigheder, at saadanne Værdistigninger beskattes ekstraordinært højt. Og jeg kan her sige, at denne Tanke har konservative Mænd baade i Danmark og i Udlandet jo ogsaa sluttet sig til; det er en Lovgivning, der er gennemført af konservative Regeringer i mange Lande, vistnok først i Tyskland, men ogsaa i England, og som findes i mange Lande; og der er intet revolutionært deri. Men det revolutionære, om man vil, kommer selvfølgelig ind, naar man under Camouflage af en Værdistigningsskat vil gennemføre en almindelig Beskatning, og det er faktisk det, der sker i den Form, som Lovforslaget her har faaet. Naar jeg nævnte før, at de Konservative i mange Lande har stillet sig villigt overfor en saadan Lovgivning, saa kan jeg dog ikke undlade at tilføje, at vort konservative Parti her i Rigsdagen ogsaa paa dette Omraade følger deres egen Melodi, deres egen Politik. Vi hørte, at den ærede konservative Ordfører, det ærede Medlem Hr. Fibiger, begyndte sin Tale med at sige, at det konservative Folkeparti altid havde stemt imod enhver Værdistigningsskat, men noget senere hen i Talen erklærede imidlertid det ærede Medlem Hr. Fibiger, at principielt kunde man godkende en Værdistigningsskat, naar den kun ramte Værdistigninger, der blev konstateret ved Salg. Jeg nævner ikke dette for at bebrejde det konservative Parti noget, for det er, kunde man sige, efter de senere Dages Erfaringer den særlige Logik, der raader indenfor dette Parti.